

Ο Ευεργέτης του Βελεστίνου Χάρης Τριανταφύλλου (Βελεστίνo 1895- Πλέιν Νέας Υόρκης 1976)

Ευεργέτης του Βελεστίνου έχει ανακηρυχθεί ο Χάρης Τριανταφύλλου μετά από το ετήσιο κληροδότημα που άφησε στην διαθήκη του για τα σχολεία της γενέτειράς του, το Βελεστίνo. Ο Βελεστινιώτης μετανάστης αποτελεί τον χαρακτηριστικό τύπο του Έλληνα, ο οποίος με την εργατικότητα, την ευφύια του προσπαθεί να αναδειχθεί οικονομικά στη νέα του χώρα και στη συνέχεια να προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο και ιδιαίτερα στην πατρίδα, από όπου ξεκίνησε.

Η κατάσταση που είχε δημιουργηθεί στην περιοχή της Θεσσαλίας μετά την επώδυνη ήττα του Ελληνοτουρκικού πολέμου του 1897 και παράλληλα με το μεταναστευτικό κύμα που αναπτύχθηκε προς την Αμερική, ήταν αιτία ο Χάρης Τριανταφύλλου σε ηλικία δεκατεσσάρων χρόνων το 1909 να αποφασίσει να φύγει για την Αμερική, ακολουθώντας το παράδειγμα του μεγαλύτερου αδελφού του.

Μετά από ταξίδι τριών εβδομάδων φθάνει στο νησάκι «Έλλις», κοντά στη Νέα Υόρκη, για τον αρμόδιο υγειονομικό έλεγχο των μεταναστών. Στη συνέχεια κατευθύνθηκε στη Ν. Υόρκη κάνοντας διάφορες χειρονακτικές εργασίες, αλλά το βαρύ κλίμα της περιοχής τον ανάγκασαν μετά και από τη συμβουλή του γιατρού να φύγει και να μεταβεί στις Βερμούδες. Εκεί σε ένα τουριστικό πλοίο με γυάλινη πρύμνη, από όπου οι τουρίστες έβλεπαν τα ψάρια και τα κοράλλια, ο Τριανταφύλλου εργάστηκε καθαρίζοντας τις μπρούντζινες επιφάνειες του. Κάνοντας αυτή την εργασία το σπινθηροβόλο βλέμμα του άστραψε από την ιδέα να φτιάξει μία ειδική

ουσία για καλλίτερη προστασία των μεταλλικών επιφανειών, που παράλληλα θα προσέδιδε και ιδιαίτερο γυάλισμα στη μεταλλική επιφάνεια. Σε λίγο καιρό επιστρέφει στη Νέα Υόρκη ασχολούμενος με διάφορες εργασίες, ενώ παράλληλα πηγαίνει σε νυχτερινό σχολείο για μόρφωση, έχοντας καλλίτερη επίδοση στη χημεία, που τον ενδιέφερε για την παρασκευή αυτής της καλλίτερης ουσίας για τις μεταλλικές επιφάνειες.

Απέκτησε την αμερικανική υπηκοότητα και στον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο πολέμησε στα χαρακώματα της Γαλλίας και του Βελγίου, από όπου έλαβε δύο παράσημα για την ανδρεία του. Μετά την αποστράτευση έκανε διάφορες εμπορικές εργασίες, ενώ η εργατικότητα του παράλληλα με την υπευθυνότητα που έδειχνε σε κάθε δουλειά τον ανέδειξαν στο περιβάλλον του. Όμως η ιδέα παρασκευής μίας ουσίας για την προστασία των μεταλλικών επιφανειών τον απασχολούσε συνεχώς και γι' αυτό μελετούσε για να αυξήσει τις σχετικές γνώσεις του. Προσπαθούσε να παρασκευάσει αυτήν την ουσία, η οποία θα είχε καλλίτερα αποτέλεσμα και θα ήταν ανώτερη από τις ήδη υπάρχουσες που χρησιμοποιούνταν.

Η επίμονή του, η ευφυΐα του, η διορατικότητά του μετά από πολλές προσπάθειες έφερε αποτέλεσμα το 1928. Τότε και με τη βοήθεια φίλων του χημικών παρασκεύασε το προϊόν που το ονόμασε «blue coral», σε ανάμνηση των κοραλλιών που έβλεπε στις Βερμούδες και όπου εμπνεύσθηκε την κατασκευή της. Κατοχύρωσε τα δικαιώματα της ευρεσιτεχνίας του, ενώ παράλληλα κατόρθωσε να επιβληθεί στην αγορά λόγω της αξίας του προϊόντος του. Δημιούργησε δικό του εργοστάσιο στο Γουάιτι Πλέιν της Ν. Υόρκης και έγινε ο προμηθευτής της αυτοκινητοβιομηχανίας Κάντιλακ και διαφόρων εταιρειών κατασκευής αεροπλάνων. Κατ' αυτόν τον τρόπο απέκτησε μία σεβαστή περιουσία.

Ο Χάρης Τριανταφύλλου ήταν αυστηρός με τον εαυτόν του και συνήθιζε να λέει ότι «θα πρέπει κανείς να χρησιμοποιεί το κεφάλι του περισσότερο από το να βάζει πάνω του ένα καπέλο». Είχε μεγάλο πάθος για τη μόρφωση ακολουθώντας του Ρήγα Βελεστινλή τη σύσταση που διατύπωνε στο άρθρο 22 των Δικαιών του Ανθρώπου ότι «Εκ των γραμμάτων γεννάται η προκοπή», καθώς και του Ζαγοριανού Ιωάννη Πρίγκου, ο οποίος από την Ολλανδία έστειλε κάσες βιβλία για τη Βιβλιοθήκη της Σχολής της Ζαγοράς. Ο Χάρης Τριανταφύλλου δεν ευτύχησε να σπουδάσει, αλλά μεγάλο μέρος από τα χρήματα που κέρδιζε τα διέθετε μέσω του Αγγλο-Αμερικανικο-Ελληνικού Γραφείου Παιδείας, που είχε ιδρύσει, για τις σπουδές Ελλήνων φοιτητών σε Κολέγια και Πανεπιστήμια των ΗΠΑ. Η χαρά του ήταν μεγάλη όταν στις επίσημες γιορτές συγκεντρώνονταν στο σπίτι του οι φοιτητές που σπούδαζαν με τις υποτροφίες του. Έβλεπε ότι ο κόπος του έπιανε τόπο με τη μόρφωση που αποκτούσαν τόσοι νέοι.

Όπως ήταν μεθοδικός στην εργασία, στη ζωή του, έτσι φρόντισε και ίδρυσε πριν αποβιώσει ένα Ίδρυμα στο οποίο άφησε και μετά το θάνατο της συζύγου του, ένα κεφάλαιο 2.700.000 δολάρια. Από τους τόκους του κεφαλαίου όρισε στη διαθήκη του το 84% θα διανέμεται στο Δήμο Γουάιτ Πλέιν, σε ιδρύματα και νοσοκομεία της Ν. Υόρκης, ενώ το υπόλοιπο 16%, περί τα τέσσερα εκατομμύρια δρχ. ετησίως, θα πηγαίνουν στη γενέτειρά του, στη πόλη του Βελεστίνου. Χαρακτηριστική είναι η διάταξη που έθεσε στη διαθήκη του, ότι τα χρήματα θα είναι «για εκπαιδευτικούς σκοπούς, για αγορά εκπαιδευτικών μέσων, συντήρηση σχολικών κτιρίων και υποτροφίες», δείγμα και αυτό του πάθους του για την παιδεία και τη μόρφωση. Ακόμη ο Χάρης Τριανταφύλλου πρόσφερε ένα ποσό σε συγγενείς του και δεν λησμόνησε τον Ιερό Ναό της Αναλήψεως Βόλου, στον οποίο ο πατέρας του ήταν ιερέας από το 1929 έως το 1942, που απεβίωσε.

Η γενέτειρά του, το Βελεστίνο, έχει τιμήσει τον ευεργέτη του δίδοντας το όνομά του σε ένα δρόμο, διοργανώνοντας τιμητικές εκδηλώσεις στη μνήμη του αναρτώντας τις φωτογραφίες του ζεύγους Τριανταφύλλου στο Δημαρχείο, στο οποίο μία αίθουσα φέρει το όνομα «Χάρης Τριανταφύλλου».

Δρ. Δημήτριος Καραμπερόπουλος

Δημοσιεύθηκε, «Ο ευεργέτης του Βελεστίνου Χάρης Τριανταφύλλου», *Μαγνησία*, Εξαμηνιαία έκδοση της Εταιρείας Κοινωνικής Παρέμβασης και Πολιτισμού, Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας, τεύχ. 4, Μάιος 2005, σελ. 32-33.